

# פחד דוד



יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א



ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 16:49 | 17:04 | 16:54 | 17:04

מוצאי שבת 18:03 | 18:04 | 18:03 | 18:06

רבינו תם 18:43 | 18:39 | 18:40 | 18:43

## משכיל לדוד

### הגורם לחטא העגל

מתכסה לעולם הבא.

רואים שהאדם הוא בבחינת מקדש מעט, כנגד אוהל מועד. כל פרטי המשכן הם כנגד איברי האדם. וכלי המקדש הם המידות הטובות שחקק ה' באדם. הקרשים הם רגלי האדם וכן הלאה. וצריך לשמור על גדרי הקדושה של המשכן וכשלא עושים את כל התנאים האלו שהקדימה התורה נכשלים בחטא העגל. חטא העגל אינו רק מה שעשו ישראל במדבר, אלא כל רצון וחיבור להבלי העולם הם כמו העגל רחמנא ליצלן.

באחת מטיסותי עברתי במטוס וראיתי יהודי שאני מכירו טוב מאוד שמביט במסך הסרטים. נגתי בכתפו והוא מיד ננער ממקומו והתבייש במעשיו. אמרתי לו שהוא מזכיר לי את מה שאמר התנא הקדוש רבי יוחנן בן זכאי קודם מותו לתלמידיו - שיהא "מורא שמים כמורא בשר ודם", אמרו לו תלמידיו; עד כאן ולא יותר? אמר להם ולואי ויהא לכל הפחות מורא שמים כמורא בשר ודם (ברכות כה, ב). הנה אתה מפחד ממני ומה אינך מפחד.

לאחר מכן בתי תחי' שנסעה עמי שאלה אותי מדוע ביישתי אותך, ואמרתי לה עדיף שהוא יתבייש קצת בעולם הזה מאשר שיתבייש הרבה בעולם הבא.

ראש ישיבת "נפש חיים", הרב נתן מרגן שליט"א, הקשה על מה שאמרנו חז"ל (ילקוט"ו ויקרא תכט) "כל תלמיד חכם שאין בו דעת נבילה טובה הימנו", מדוע נקטו לשון נבילה ולא טריפה.

ונראה לתרץ שתלמיד חכם שאין בו דעת, הוא בלא מידות. וזה מה שאומרים לו, שאפילו הבהמות שומרות על נטיותיהם הטבעיות, ואם אתה בלא המידות הטובות שה' חקק בך - אזי הנבילה היא טובה ממך. ואילו האדם שנברא בצלם אלוקים כשהוא נוטה לצד הבהמיות נבלה טובה ממנו, שלפחות בהיותה חיה היה אפשר ללמוד ממנה מן הדברים הטובים שקבע בה הקב"ה. כמו שאמרנו חז"ל (עי' עירובין ק:) שגם לולא ניתנה תורה היינו לומדים מידות מחיות. זריות מהנמלה, חסד מהחסידה, מסירות נפש מעכבר וכן הלאה. ונקטו לשון נבילה לרמז שהבהמה לאחר מיתה לא תקבל שכר ולא עונש, אבל תלמיד חכם שאין בו דעת לאחר מותו יקבל עונש.

ולכן חז"ל אמרו (סנהדרין לח.) שאם אדם זכה אומרים לו אתה הטוב שבבריאה, לפי שנבראת אחרון כך שהכל נברא להיות מוכן בשבילך. ואם האדם אינו ראוי אומרים לו 'יתוש קדמך' שהוא יותר טוב ממך שהוא נברא לפניך ואתה נבראת אחרון, וזה מבהיל.

### העלון מוקדש לעילוי נשמות:

הב' יונה יוסף רוטנר ז"ל בן ר' נחמן הי"ו  
הילד משה מלכה ז"ל בן לאה תח"י



בפרשה זו, פרשת כי תשא את ראש בני ישראל, כתוב עניין חטא העגל. לפני החטא, הקדימה התורה את פרשת מחצית השקל, הכיור, שמן המשחה ואת הקטורת, את כלי המקדש, השולחן והמזבח ואת שאר בגדי הקודש. ויש להבין מדוע הקדימה התורה את הפרשיות הללו לחטא העגל.

יש לבאר שהקדמה זו מתארת את שלימות האדם ואת מבנהו הרוחני באופן זה.

**מחצית השקל** - שיהיו העני והעשיר תורמים את אותו הסכום, מחצית השקל. ובכך יתאחדו ויתחברו לשקל, וזה מיסוד ההנהגה שהורו לנו חז"ל להיות 'נושא בעול עם חברו'.

**הכיור** - שנעשה מהמראות הצבואות, שבהם היו הנשים מעוררות את תשוקת בעליהן במצרים. וזה בחינת "ארחץ בניקיון כפי" (תהלים כו, ו) ודיינו קדושה. וזה ענין המראות שבהם האדם משתקף. וכמו שבחיצינויות צריכים להיות נקיים, כך גם בפנימיות האדם צריך להיות קדוש נקי ורך להראות משועבד לה' וכולו מוכן להיות חיל בצבא ה'. וזה ענין "הצבואות" מלשון צבא השמים.

**שמן המשחה** - זה תוספת קדושה, ללמדנו שמוטל על האדם להתרחק מהטומאה. וזה בחינת שמן המשחה שנמשח בו הכהן וזה מגן עליו מהחיצינונים.

פעם בהיותי טס במטוס הרגשתי שאין מחשבותי מסודרות, וחיפשתי מה הסיבה לזה, עד ששמתי לב ששכני לספסל היושב לצדי נוגע בי מעט והוא עסוק בקריאה של ספר טומאה, ונזהרתי מלגעת בו. כי אפילו נגיעה בטומאה מזיקה, כשם שבטומאה המצויה אפילו נגיעה קלה אסורה.

**הקטורת** - שיש בה ריח טוב, רמז לשם טוב, שצריך האדם להיות בשם טוב. וכמו שאמר שלמה המלך ע"ה (קהלת ז, א) "טוב שם משמן טוב".

**השולחן** - שמים עליו את לחם הפנים. והוא רומז לאדם, מה שולחן כל מה ששמים עליו מקבל, אף האדם כל מצוה הבאה לידו יקיימנה. וכן אכילת האדם מדברים שעל השולחן יהיו מכוונים אצלו רק כדי לעבוד את ה' יתברך.

**המזבח** - הקרבת קרבנות. רמז לאדם על מסירות נפש. מעשה ביהודי שסיפר לי שהוא עובד קשה לפרנס את שנים עשר ילדיו מהבוקר עד הערב. ונותר לו לישון משלש לפנות בוקר עד שבע בבוקר. שאלתי אותו מה עושה משתים עשרה בלילה כשחוזר הביתה עד שלש. ואמר לי שבזמן הזה יושב ולומד תורה, במקום מה שנמנע מללמוד במשך היום. זה דוגמא אמיתית של מסירות נפש לתורה.

**המנורה הטהורה** - מקור לחכמת התורה.  
**בגדי הקודש** - רמז לחלוקת דרבנן, שבהם האדם

## הילולא דצדיקיא



טו - רבי צבי קיידנובר  
מח"ס "קב הישר"

טז - רבי פנחס מנחם אלתר  
האדמו"ר מגור

יז - רבי פתחיה מדרכי בירדוגו  
מח"ס "נופת צופים"

יח - רבי אלכסנדר זיסקינד  
מח"ס "יסוד ושורש העבודה"

יט - רבי מאיר יחיאל הלוי  
מאוסטרובצה

כ - רבי שלמה זלמן אורבאך  
ראש ישיבת "קול תורה"

כא - רבי אלימלך מליז'נסק  
בעל "נועם אלימלך"

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל  
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il



## במה מפטירין

### הפטרת השבוע:

"וישלח אחאב" (מלכים א'; י"ח)

### הקשר לפרשה:

בהפטרה מסופר על אליהו הנביא זכור לטוב, שהוכיח לעם שעבדו אלילים ופסחו על שני הסעיפים, שהוא מענין הפרשה שבה משה רבינו מוכיח לעם על שעשו את העגל.

### "עד מתי אתם פסחים על שתי הסעיפים אם ה' האלהים לכו אחריו ואם הבעל לכו אחריו" (מלכים א'; יח. כא)

ולמדנו מזה, שיזהר האדם שלא יעשה דבר פשרה בין דרך התורה ובין הדרכים המקולקלים וללכת בשתייהן, וזהו שאמר אליהו הנביא "עד מתי פוסחים על שתי הסעיפים, אם ה' האלהים לכו אחריו" וגו', והיינו אחריו לבדו.

ומה שאמר עוד "ואם הבעל לכו אחריו", ולכאורה למה יפסיד מה שהולך לפעמים גם אל ה'?

אלא שעל ידי זה שהולך לפעמים גם אל ה', חושבים הכל שהוא יהודי ושליהודי מותר ללכת לפעמים גם אל הבעל ולומדים ממעשיו. מה שאין כן אם הולך רק אל הבעל, יודעים הכל שהאיש הזה הוא נבדל מעדת ישראל ועובד עבודה זרה ויפרשו ממנו.

(שם עולם")

### "ויאמר אליהו אל העם אני נורתי נביא לה' לבדו" (מלכים א'; יח. כב)

יש לפרש את הפסוק בדרך רמז, כי הנה ידוע הדבר שאם האדם יתבודד לבדו בחדרו, עם ה' יתברך, הוא יוכל להגיע להשגות גבוהות ולמעלות נשגבות, כיון שליבו פתוח באותו זמן לבקש ולהתחנן מהשם יתברך שישוע אותו וישוע את עם ישראל.

וזהו שאומר הכתוב "ויאמר אליהו אל העם אני נורתי נביא". כל הסיבה שזכיתי להיות נביא היא בגלל "לה' לבדו", שהתבודדתי עם הקדוש ברוך הוא לבד, ומחמת כן זכיתי למעלת הנבואה.

(תורת הפרשה")

## במסילה נעלה

### מבט נכון לחיים



הממון והכסף. ולכן הם לא יכולים להסתכל על פועל ה' וניסיו שיעושה עמם. ורק מחפשים טענות על הדברים שהפסידו והרי אם היו מתבוננים היו שמים לב, שבמקום להיקבר חיים תחת שברי הבנין שנפל, נתן להם ה' חיים. ואדרבה יש להם עוד סיכוי לעסוק בממון ולהצליח. ואם חס ושלום היו מתים לא היתה להם הזדמנות זו.

וכמו שראיתי בזינבה, בבית הקברות שם במרכז החלקה קבר גדול ונאה כמין כיכר. ושאלתי את ידידי שנלווה איתי, של מי קבר זה ואמר לי של הנגיד אדמונד ספרא ע"ה. וניגשתי אל הקבר, וכשעמדתי לידו אמרתי בליבי שרואים בחוש את מה שאמר שלמה המלך ע"ה בקהלת (ט, ד) "כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת". כי כשהיית אדמונד בחיים הרי להיפגש עמך היו צריכים להמתין שנה, שנתיים ולפעמים שנים רבות. כך, רבנים חשובים שהיו מבוגרים חיכו והמתינו, וזכו לראות את פניך רק פעם אחת. ואילו כעת ליד קברך, הכל פנוי אין ממתין ואין מחכה. כי כשחיים עדיין יש הזדמנות לעשות עוד, אבל כשמתים כבר אין כזו הזדמנות.

ואגב, ראיתי על קברו רשימה שמלמדת מוסר השכל גדול. שכתוב שם על הקבר שלו, פה נטמן אדמונד ספרא שעזר והקים הרבה מוסדות תורה ובתי כנסיות, ותרם הרבה צדקה לעניים ואלמנות. והנה לא נכתב שם על רשת הבנקים הגדולה שלו, אלא רק את מעשיו הטובים ותרומותיו לתורה וחסד. וזה משום שלמעלה בעולם האמת לא מעריכים כסף, ולא בנקים ובתי עסק, אלא רק לימוד תורה ועשייה למען תורה וגמילות חסד. כי רק את הדברים האלו מביא האדם עמו למעלה לעולם העליון.

ולכן הזוג הזה עליהם היה לשמוח ולהודות על ההזדמנות שנתן להם ה' שהשאירם בחיים, כי חס וחלילה אם היתה מתאחרת התמוטטות הבנין בעוד שעה, הרי שהיו מוצאים רחמנא ליצלן את מותם שם. ובמקום לברך על הטובה עוד מתלוננים על הרעה.

זוג יהודים, כך התפרסם בצרפת, בנו בנין גדול לעסקים ולהתכנסויות שונות. וכבר בחינוך הבנין שהתקיים במוצאי שבת השתתפו יותר מאלף אנשים. וציפנו, שלמחרת ביום ראשון שהיתה אמורה להתקיים הפתיחה הגדולה יוכפל מספר האנשים בעוד כהנה וכהנה, עד שאמדו את מספר האנשים שישתתפו בחמשת אלפים ויותר. ויותר משבעים אחוזים אמורים היו להיות יהודים.

אלא שלמחרת בבוקר ברבע לשבע, שעה ורבע לפני הפתיחה הגדולה שהיתה מתוכננת לשעה שמונה בבוקר, אירע פיצוץ גדול בבלון גז בתחתית הבנין, מה שגרם לכל הבנין להתמוטט כמו מגדל קלפים. ורק בנס גדול משמים, לא קרתה שום פגיעה בנפש. ואפילו הפועל הגוי שהיה אמור לפתוח את שערי הבנין בשעה שבע, להכינו לקראת הכינוס, התאחר ולא נפגע.

כעבור זמן מה, באו לפני הזוג הזה שבנו את הבנין ותלו בו את תקוותיהם. ואמרה האשה בתואנה כביכול, כלפי הקב"ה, למה עשה ה' ככה לנו, שזה כבר כמה דברים שאנו שמים בהם את ידנו וכמו מעשה שטן, אנחנו לא מצליחים בהם. לפני זמן רכשנו רכב חדש, וכבר באחת מהנסיעות הראשונות קיבלנו דו"ח גדול וכבד. כשיצאנו לפתוח עסק חדש, בעלי נאסר בכלא. ועכשיו כשסוף סוף באנו לעשות את עסקת חיינו, התמוטט הכל מבלי להשאיר לנו שריד.

עניתי לה; מימי לא פגשתי בן אדם שמתרעם כך על הקב"ה, משום שבמקום להודות לה' על הנס הגדול, שעשה לכם שהציל אתכם ואת שאר האנשים ממוות בטוח, ומנע מילדיכם מלהיות יתומים רחמנא ליצלן, אתם קובלים עליו יתברך. ואדרבה, מן הדין היה עליכם לערוך סעודת הודיה גדולה לשמו יתברך.

ובאמת הראייה וההסתכלות האטומה הזו באה למי שאינו בן תורה ולמי שמלא בנגיעות, כמו זוג זה שהיו מנוגעים בנגיעת



## נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

### שלא להפסיד פרנסה

אם סיפר לשון הרע על חבירו וגרם לו בכך לאבד את פרנסתו, עובר על מצות עשה של 'גר ותושב וחי עמך... וחי אחיך עמך', שזו מצוה לסייע לישראל להתפרנס, ובודאי שלא להזיק לו בפרנסתו.

## מן האוצר

מאוצרו של מו"ר הגה"צ  
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א



### התורה והחומרות מנוגדות זו לזו

**"ואיש לא יעלה עמך וגם איש אל ירא בכל ההר גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא"** (שמות לד. ג)

הקב"ה מצווה את משה לפני מתן תורה, להזהיר את עם ישראל לכל יתהלכו כנגד שטח הר סיני עליו עתיד ה' לתת את התורה. כמו כן מצווה הקב"ה למשה לומר באזני ישראל, שישמרו את צאנם ובקרים שלא ירעו אל מול ההר ההוא.

וקשה משום מה ציוה הקב"ה גם על הצאן והבקר והזהירם מלרעות בקרבת הר סיני, שהציווי על בני ישראל מובן בשל הקדושה השוררת במקום, אך הבהמות אינן בעלות שכל בן אנוש ולפיכך אין ביכולתם לתפוס ולהרגיש את הקדושה והטהרה המצויה בהר סיני, ואם כן מה המקום להזהיר את בני ישראל לשמור את הצאן והבקר שלא ירעו ליד הר סיני.

ונראה לבאר בפשטות כפי שמסבירים הרבה מן המפרשים, שאכן אין זה ראוי ומכובד שבמקום בו עתיד הקב"ה לגלות שכנתו, תרענה הבהמות ותאכלנה עשב להנאתן. אך ישנו רובד עמוק יותר הנעוץ במהות ציווי זה והוא - שהצאן והבקר מסמלים שטחיות ורדידות ומשולים לחומרות והבלי העולם הזה. וכשם שחל איסור על הבהמות לרעות ליד הר סיני, כך גם התאוה והחומרנות אינם יכולים לשכון ולדור בכפיפה אחת, במקום שבו נמצאת התורה. שבזמן שהבלי העולם תופסים את ליבו של האדם, הם מפנים ממנו כל רגש לתורה. ולפיכך ציוה ה' לישראל לערוך חילוק ברור בין התורה הקדושה להבלי הזמן, כיון שהם מנוגדים זה לזה ואינם יכולים להימצא יחדיו, ורק כאשר האדם מסיר מעליו את הבהמיות והתאוה, ביכולתו להיות כלי קיבול ראוי לדברי התורה הקדושה.

כמו כן המילה "ירעו" הכתובה בפסוק, היא מלשון רעות וידידות. ומשמע מן הפסוק שהחומרות אינה יכולה לשכון ברעות ובאחוה עם התורה. וכן יש לבאר שהמילה "ההוא" עולה בגימטריא כמספר שבע עשרה שהוא כנגד המילה "טוב", ואין טוב אלא תורה. ומשום שהתורה היא תכלית הטוב, יש להידיבק בה ורק בה מבלי לשתף רעים נוספים כדוגמת התאוות החומריות, שכאמור, אין השלום והרעות מצויים בין התורה והחומריות.

### חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

**"ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם"**. (ל. יט)

"את ידיהם ואת רגליהם". לא היה צריך לומר אלא "ידיהם ורגליהם". אלא נתכוון לומר שאין רחיצה לידיים בלא רגלים ולא לרגלים בלא ידיים, לזה אמר "את", פירוש עם ידיהם ורגליהם ועם רגליהם ידיהם. והם דברי רבותינו ז"ל במסכת זבחים (דף יט): שצריך הכהן לקדש ידים ורגלים כאחד.

## מן המעיין



**"זהדל לא ימעיט ממחצית השקל"**. (ל. טו)

מדוע הוצרך הכתוב להזהיר כאן ש"הדל לא ימעיט", והלוא בכל מצות התורה אין לגרוע מהמצוה כי הוא זה?

ביאר זאת בספר "צמח דוד", שהתורה רמזה כאן, ליסוד ההלכתי שמציין הרמב"ם בהלכות שקלים, שצריך ליתן מחצית השקל בפעם אחת, ולא בפעמים רבות היום מעט ולמחר מעט. וכבר התחבטו האחרונים איה מקורו של הרמב"ם ליסוד זה.

והנראה שיסוד זה מקורו בפסוק זה, שהרי בודאי אין כוונת הכתוב באומרו 'זהדל לא ימעיט' שלא יתן כלל, אלא בא הכתוב לומר שלא יתנונו מעט מעט בפעמים רבות.

וכך גם מתפרש הסיפא של הפסוק "לתת את תרומת ה'", היינו שהוא בא לתת את תרומת ה' בשלימות אלא שנותן מעט מעט, ואין זה רצון הבורא.

**"ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול"**. (לב. י)

ובאמת מדוע צריך הקב"ה לבקש את רשותו של משה בכדי לכלות את העם?

זאת מכיון שהלוחות היו הרי בידי ישראל, והלוחות היו מעשה אלוקים והם חלק א-לוה ממעל, והיה בהם קדושה גדולה, כמש"כ בשמואל (א' ו'ט), באנשי בית שמש דכיון שראו את הארון מתו בהם אלפים.

ולכן, מסביר הגר"א, כשם שאדם המקדש את האשה אינו יכול להיפרד ממנה אלא ע"י גירושין, כך גם ישראל כל זמן שהיה בידם הלוחות, כיון שיש בידם חלק א-לוה ממעל הרי הם אגודים בקב"ה ואינו יכול לכלותם.

וזהו שביקש הקב"ה ממשה "ועתה הניחה לי", והיינו שביקש הקב"ה ממשה שיחזיר לו את הלוחות, ואז יוכל לכלותם.

**"למה ה' יחרה אפך בעמך"**. (לב. יא)

איזו שאלה היא זו, וכי לא ידע משה שחטא גדול חטאו ישראל, עד שהוא צריך לפנות להקב"ה בשאלה זו?

פירש רבי שלמה בירדוגו זצ"ל בספרו "אם למסורת" שכוונת משה רבינו ע"ה היתה, לשאול את הקב"ה למה יחרה אפך 'בעמך' היינו בעם ישראל, שהרי מי ששיחת במעשה העגל היו אותם ערב רב שגיירן משה בלא הסכמת הקב"ה.

ועל כן מצא משה רבינו פתח לומר להש"ת למה יחרה אפך 'בעמך', והרי 'עמי' - הערב רב, הם אלו שחטאו בעגל, אבל 'עמך' בני ישראל לא חטאו, וזהו שסיים משה בתחינתו "שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך", וקיבל ה' תחינתו וניחם על הרעה.



# מסילות לאמונה

את כספו, ולא נענה להפצרות הרב לבוא למחרת או אף כמה שעות מאוחר יותר.

לאחר כמה זמן פקעה סבלנותה של משפחת הרב, ואלו איימו עליו שאם לא ילך - הם יפסיקו את הקצבה השבועית שלו. ובאמת לאחר מכן הצעיר נבהל מהאיום ומיהר לצאת מהבית.

זמן קצר אחר כך, הרב קוק זצ"ל יצא בריצה מהבית וירד במהירות את המדרגות. הרב אברהם חיים צ'צ'יק זצ"ל, ששימש בקודש באותה תקופה, רץ אחריו לברר במה העניין, והרב קוק השיב לו שהוא רוצה לפייס את הצעיר על הצער שנגרם לו.

הרב צ'צ'יק מיהר למלא את רצון הצדיק, רץ אחרי הצעיר והשיג אותו. כשהצעיר חזר לבית הרב, פייס אותו הרב בדברים וכן אמר לו ברכות ובחיבה שיתאזר בסבלנות.

בינתיים נפתחה הקופה הציבורית של 'הועד הכללי כנסת ישראל לצדקת רבי מאיר בעל הנס' (מוסד הגג של כלל מוסדות התורה והחסד בירושלים), והצעיר המשיך לקבל את הקצבה השבועית שלו במועד.

ועוד הנהגה מופלאה מבית מדרשו של הראי"ה קוק זצ"ל; אחד ממפיצי כתבי הפלסטר נגדו בא אליו לבקש תרומה למצות 'הכנסת כלה', הרב קוק הוציא מיד ממגירתו שתי לירות ונתן לו. מקורביו טענו נגדו שהוא לא צריך כל כך למחול על כבודו, וזה למעשה ביזוי כבוד התורה. עוד טענו מקורביו של הרב, כי התנהגותו תגרום לאותו אחד להמשיך להפיץ כתבי פלסטר נגדו.

הרב קוק שמע את טענותיהם בקשב רב, ואחר אמר להם במשיכת כתף כי גם לשמש המלכה אותנו בערב יום הכיפורים אנו משלמים לו שכר, לכן גם אותו אחד ראוי לתשלום.

כך היתה נקודת מבטו וראייתו על מי שפוגע בכבודו!

כך תבע הסבא מתלמידיו וכך נהג הוא בעצמו. למשל כשטייל בקלם וראה את הכביש הראשי אותו סללו אסירי המלך שהיו עובדי כפייה, תמיד הרחר במחשבתו את סבל אותם אומללים ותנה איך אנשים יכולים לדרוך בשלווה במקום שבני אדם סבלו כל כך הרבה והשקיעו את דמם וזיעתם.

## מפייס ומוחל על כבודו

למעונו של הגאון ראי"ה קוק זצ"ל, היה מגיע בכל שבוע אדם צעיר ידוע חולי ומקבל ממנו סכום כסף לתמיכה כלכלית לצרכיו האישיים. אותו צעיר היה מגיע אל הרב ותובע את התמיכה כבעל חוב הדורש את כספו המגיע לו.



## לקח טוב

אל תשוחח עם חברך כשבינך ובינו יושב אדם שלישי, ניהול שיחה שכזו מעל גבו גורמת לאי נעימות מוחלטת. ואם הוא מעיין בספר וכדומה, הרי אתה גוזל את זמנו.

(הזהרו בכבוד חברכם)

אירע וביום מסוים לא היה לרב או לבני משפחתו סכום כסף לתת לו, כל המאמצים שנעשו בכדי להשיג את סכום התמיכה לא עלו יפה, והרב נאלץ להשיב את פניו באותו יום, ריקם.

הצעיר המשיך לעמוד בבית הרב ולדרוש

אחד הערכים החשובים במרקם חיינו הרוחניים והגשמיים הוא קדושת החיים וכבוד הזולת, כיון שנפגעו שני ערכים אלו, ירדנו פלאים בעיקר בעניינים שבין אדם לחברו, ובנקודות אלו יש לנו להתחזק ולהתעורר לשפר את ההנהגה הבינאישית בבית ובחברה.

בתלמוד תורה הקלמאי פיתח 'הסבא' הגאון רבי שמחה זיסל זצ"ל את הזהירות בכבוד הזולת בפעולות מעשיות. במיוחד החשיב מאד את מידת 'נושא בעול עם חברו'. הוא הוכיח כי אי אפשר להרגיש את צער הזולת ולשאת עמו בעול אלא רק על ידי ציור הדבר שקורה לזולת, כאילו קרה לו ח"ו, ומה שהיה מבקש מהזולת שיעשה עבורו או שלכל הפחות ישא בעול עמו, כך יעשה הוא בעצמו עבור הזולת.

כיום, למעלה ממאה שנה אחרי, האגואיזם עליו התריע הסבא הפך לשיטה' עד שיש המסתכלים על אדם שעושה חסד בזלזול. בקיץ האחרון לקיום 'התלמוד תורה' בגרובין כתב הסבא לתלמידיו מכתב בו הוא נותן להם דרך הכנה לאלול הקרוב: "איך לחיות בין אנשים שרחוקים אנחנו מדעותיהם, ואנחנו צריכים לחיות עימם באהבה ואחוה". הדגש הוא, כפי שנתבונן במשפט זה, לחיות באהבה ואחוה עם מי שרחוקים מאיתנו בדעות. מי ששקוע באנוכיות, אחד מגדולי המוסר המשיל את הדבר לאדם שנמצא בחדר שכולו עשוי מראות והוא רואה רק את עצמו... ברגע שיוצא מהחדר רואה דברים חוץ ממנו.

## אנשי אמונה

### ארחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

רבי מסעוד בן עבו זצ"ל, מחכמי מארקש, היה מזדמן מידי פעם לעיר מוגאדור. באחת ההזדמנויות, נכנס רבי מסעוד להקביל את פני רבו כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א כמנהגו, כדי לקבל את ברכת הדרך מהצדיק. מה גדלה השתאותו, כאשר באותו מעמד, רבי חיים זיע"א השיב את פניו ריקם, הוא סירב לברך אותו, ואף הורה לו לא לעזוב את העיר. חלפו יומיים, ורבי מסעוד נכנס לרבי חיים זיע"א, כדי לקבל ממנו ברכת פרידה לרגל נסיעתו לביתו. ושוב למרבה הפלא, רבי חיים זיע"א מסרב לברכו, ואינו מניח לו לעזוב את העיר.

היה זה ביום חמישי בשבוע כאשר רבי מסעוד נכנס בפעם השלישית לרבו כ"ק רבי חיים זיע"א, ואמר לו כי הוא חייב לנסוע לביתו, כדי להספיק להגיע לביתו שבמארקש עוד לפני כניסת השבת. כ"ק רבי חיים זיע"א שהבחין בחוסר סבלנותו של רבי מסעוד, שביקש לשוב בכל מחיר לביתו לפני כניסת השבת, אמר לו: "אני רואה כי אתה ממחר לשוב הביתה ולא רוצה לחכות. יהי כן. אולם, אם תהיה בצרה תצעק אלי, ותקרא לי. אפילו כשתהיה במרחקים - תגיד את שמי רבי חיים פינטו, ותראה ניסים ונפלאות". רבי מסעוד נענע בראשו לאות הסכמה, ונצר את הדברים בלבו.

באמצע הדרך תקפו את עגלתו שודדי דרכים, הם התכוונו להרוג אותו וליטול ממנו את כל רכושו. או אז נזכר רבי מסעוד בדברי רבו כ"ק רבי חיים זיע"א, והחל לצעוק בקול גדול שזכות רבי חיים פינטו זיע"א תגן עליו.

ואז אירע הנס: חבורת השודדים שמעו לפתע קול רעש גדול ממקור לא ברור 'ליסטים ליסטים'. מהומה ופחד נפלה עליהם, הם חששו שקבוצת שודדים מגיעה למקום ועומדת להרוג אותם. הם עזבו מיד את רבי מסעוד ונמלטו בבהלה מהמקום.

רבי מסעוד התעשת מהתגלגלות העניינים והבין כי יד' היתה בדבר, וכי זכותו של הצדיק עמדה לו להינצל ממות בטוח. כשהגיע לשלום לביתו, סיפר לבני משפחתו על הנס הגדול שאירע לו. [ספר "שנות חיים" ו"מקור החיים"].